

KNGF congres 13-14 november 2009

MSG-dag (zaterdag)

Opening congres (zaterdag) door Erica Terpstra, voorzitter NOC*NSF.

Lezingen

KNGF-jaarcongres 2009.

Zaterdag 14 november jl. hadden de MSG-groep (NVMT-NVFS en de NVOF) een gezamenlijk congresprogramma in de RAI te Amsterdam verzorgd, waarbij 's morgens aandacht werd besteed aan neurofysiologische onderwerpen en 's middags aan actuele musculoskeletale ontwikkelingen.

Na de centrale opening met als gastspreker Erika Terpstra, werd de nieuwe promotiefilm van de NVMT vertoond die enthousiast werd ontvangen. De makers van de film werden bij deze gelegenheid terecht voor het voetlicht gehaald.

Met Dr. Martin van der Esch als dagvoorzitter, werd het vakinhoudelijke programma gestart met een bijdrage van Drs. John Bos, neurofysioloog en hoofdredacteur van het TMT. Vanuit de praktijk belichtte hij de neurofysiologie van de pijn in zijn presentatie "Het brein, een fysiotherapeutische puzzel". Kennis over pijn, staat volgens John Bos centraal om klachten beter te kunnen begrijpen en naar de patiënt toe uit te leggen hoe klachten in stand worden gehouden. De "Puzzelstukken" vielen op zijn plaats door uitleg over primair en secundair bewustzijn en de toelichting van John dat het brein zijn eigen werkelijkheid creëert, bijvoorbeeld bij weefselschade. Wanneer is er iets stuk of wanneer is het nep? Hoe interpreteert het brein dat nu? Begrip van deze mechanismes heb je nodig om pijn van patiënten te kunnen begrijpen.

Dr. Judy Veldhuizen ("het brein en pijn") werkzaam in het Rudolf Magnus Instituut, afd. anesthesiologie van het UMC Utrecht, vervolgde het programma met een benadering van pijnbeleving gezien vanuit de experimentele benadering door wetenschappelijk onderzoek. Zij gaf een wetenschappelijke uiteenzetting van de werking van het brein en evidentie uit de literatuur. Een boeiend verhaal.

Het ochtendgedeelte werd afgesloten door Prof. Dr. Frans Bosch, hoogleraar biomechanica en motorische leerprocessen aan de Fontys Universiteit van Tilburg. Zijn presentatie ging over "het brein en bewegen". Hierbij stonden motorische leermechanismen centraal. Frans Bosch gaf een verhelderende kijk weer op het bewegen, de unieke aspecten bij specifiek

bewegen in de sportbeoefening en liet eyeopeners richting de biomechanica zien. Goed nadenken bij wat je ziet was zijn advies. Na afloop van deze presentaties werd gretig gebruik gemaakt van de gelegenheid om vragen te stellen aan de sprekers.

Het middagprogramma, onder voorzitterschap van Dr. Anton de Wijer, werd door Dr. Harriët Wittink, lector Hogeschool Utrecht (HU), geopend met de presentatie "bewegen als medicijn". Een belangrijk punt was dat bewegen (met name intensief) gunstige effecten heeft op de gezondheid. De fysiotherapeut die zichzelf serieus neemt heeft kansen om patiënten op het goede been te zetten door de juiste leefregels voor te schrijven, aldus de lector. Een voorbeeld: een patiënt met overgewicht die fit is en voldoende beweegt heeft minder risico op arteriosclerose, dan een patiënt met een slank figuurtje die niet fit is en niet beweegt. Harde bewijzen uit de wetenschap dicteren soms andere regels dan de mode kennelijk voor schrijft. Daar waar we met bewegen grote invloed op de gezondheid van patiënten kunnen hebben, moeten we deze kans benutten, aldus Harriet. Met een uitgebreide en scherpe wetenschappelijk exercitie zette de lector "life styles" uiteen, hoe we arteriosclerose te lijf kunnen gaan maar ook andere welvaartziektes kunnen verminderen. Met alleen een simpel dieet komen we er niet kennelijk. Er zit dus een duidelijke hiarchie in de te nemen gezondheidsmaatregelen van de fysiotherapeut. Fit blijven en intensief bewegen is in ieder geval de boodschap. Een uitdaging dus voor ons vak om patiënten aan het bewegen te gaan zetten en daardoor levens te redden. Wereld wijd heeft het WCPT recentelijk een flyer over deze materie laten rond gaan.

Prof. Dr. Lieven Danneels, manueeltherapeut en hoogleraar Musculoskeletale Therapie, Fac. Manuele Therapie, te Gent, hield een boeiend betoog over een theoretisch musculoskeletaal denkmodel, het zogenaamde "planeten model". Dit model is ontworpen om alle dimensies van het musculoskeletale domein toe te lichten en een plaats toe te kennen maar vooral om een klinisch denkkader te hebben. Het fundamenteel onderzoek geeft steeds meer richting aan deze musculoskeletale ontwikkelingen en in het bijzonder voor de manuele therapie bij het adequaat stellen van een diagnose. Recente correlatiestudies over aanvullende diagnostiek met MRI, EMG etc. geven volgens Danneels steeds meer inzicht in het klinisch denken van de manueel therapeut.

Als laatste spreker was Dr. Martin van der Esch, manueel therapeut, bereid gevonden om zijn visie te geven op zijn bevindingen uit zijn promotieonderzoek, uitgevoerd in het Jan van Bremen Instituut (JBI) te Amsterdam. De aanleiding van dit onderzoek was dat er gesteld is dat gewrichtsstabiliteit cruciaal kan zijn voor het functioneren van patiënten met knieartrose. Martin gaf een uitgebreide uitleg over de factoren die betrokken zijn bij het proces van kniestabilisatie (definiëring stabiliteit). Factoren die een rol spelen bij stabiliteit/instabiliteit of factoren die een risicofactor zijn voor artrose zijn: hoge laxiteit, slechte proprioceptie, varus-valgusbewegen tijdens het lopen en verminderde spierkracht. Stabiliteit van de knie moet beschouwd worden als een proces dat door al deze verschillende factoren bepaald wordt.

Met een opkomst van 260 toehoorders was deze congresdag goed bezocht en uit de reacties bleek dat de gekozen onderwerpen in het werkveld leven. Hiermee kunnen we terugkijken op een geslaagd congres.

Namens de NVMT,

Huib Vossen, fysiotherapeut en master manuele therapie
Cees van Maanen, fysiotherapiewetenschapper en manueeltherapeut

Onderwerpen en abstract zijn te vinden op de het fysionet.